

6. Гнідий О.О. Сфера туризму в Україні під час воєнного стану. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. «Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства» (м. Запоріжжя, 25 листопада 2022 р.). URL: https://tourlib.net/statti_ukr/gnidyj.htm

7. Попит на туристичні послуги в умовах військового стану, цільова аудиторія туристичних підприємств. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9171/%D0%A7%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%80_%D0%94%D1%96%D0%B0%D0%BD%D0%B0_619.pdf?sequence=1&isAllowed=y

8. Зарубіна А.В., Сіра Е.О., Демчук Л.І. Особливості туризму в умовах воєнного стану. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1543/1484>

Annotation: *Managing tourism activities under martial law requires careful planning, coordination, and cooperation between government agencies, law enforcement agencies, tourism businesses, and local communities. It is important to provide support to tourism enterprises suffering from war, as well as to work on the restoration of tourism infrastructure in conditions of martial law, because activities in this area can contribute to the economic recovery of the country and strengthening of social peace.*

Keywords: *martial law, tourism, development of tourism during martial law.*

Науковий керівник: Лівановська О. А.,
асистент кафедри
менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 631.1

ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Гаман Анна Сергіївна,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *В умовах сьогодення фермерське господарство стикається з низкою проблем таких як, відсутність адекватного кредитування, застаріла інфраструктура, недостатня підтримка держави, нестабільна економіка. Вирішенням даних проблем може бути покращення умов кредитування, створення сприятливих макроекономічних умов, покращення інфраструктури.*

Ключові слова: *управління, економічна діяльність, фермерське господарство, потенціал.*

На сучасному етапі розвитку української економіки малий бізнес є динамічним та сприяє вирішенню проблем зайнятості, створює конкуренцію, стабільно нарощує експортний потенціал та наповнює внутрішній ринок споживчими товарами та послугами [1].

Управління економічною діяльністю фермерських господарств відіграє важливу роль у стабільності та розвитку аграрного сектору в Україні. Розвиток вітчизняного сільськогосподарського сектору є основою національної економіки та важливим чинником забезпечення продовольчої безпеки країни. В умовах зміни економічних, соціальних та екологічних викликів, ефективно управління фермерським господарством стає пріоритетним завданням.

Починаючи з 2014 року Україна має бурхливу підприємницьку діяльність та відносно вільну ринкову економіку. Роль малих і середніх підприємств почала неухильно зростати з 2014 року за всіма показниками (частка обороту, зайнятості, середній обсяг продажів). Загалом це пов'язано зі стрімким розвитком інформаційних технологій та сфери послуг. Після часткового відкриття ринку землі сільськогосподарського призначення, кількість малих і середніх підприємств також почала зростати, хоча сільськогосподарський сектор все ще перебуває на стадії піднесення [2].

В Україні ключову роль в економіці відіграє малий та середній бізнес, який забезпечує близько 64% доданої вартості, 81,5% зайнятих у бізнесі працівників та 37% податкових надходжень [3].

До початку повномасштабного вторгнення найбільшими роботодавцями в Україні були малі та середні підприємства. На їх частку припадало 75% від усіх зайнятих в Україні працівників, або 4,8 млн українців та решта 25% (або 1,6 млн українців) працювали на великих підприємствах.

Фермерські господарства відіграють важливу роль у розвитку сільського господарства України. Їх діяльність має значний вплив на продовольчу безпеку країни, зайнятість населення та розвиток сільських територій[2].

Варто зазначити що основними проблемами в управлінні економічною діяльністю фермерських господарств являються: недостатнє фінансування; нерозвинена інфраструктура; застаріла матеріально-технічна база; недостатня державна підтримка; низький рівень менеджменту; несприятливі макроекономічні умови.

Фермерські господарства стикаються з проблемою доступу до кредитів та інших джерел фінансування, це обмежує їх можливості для розвитку та інвестування. Сільська інфраструктура в Україні часто знаходиться в незадовільному стані, що ускладнює ведення фермерського господарства та робить його менш рентабельним. Державна підтримка фермерських господарств в Україні є недостатньою, це призводить до меншої конкурентоспроможності на даному ринку. Багато фермерів не мають достатніх знань та навичок управління, що в свою чергу призводить до неефективного використання ресурсів та зниження рентабельності господарства. Нестабільність економіки, високі відсоткові ставки та інфляція негативно впливають на діяльність фермерських господарств та не дають їм розвиватись

[4]. Застаріла матеріально-технічна база – серйозна проблема, так як вона напряму впливає на ефективність та конкурентоспроможність. Старі машини та обладнання працюють менш ефективно, що знижує загальну продуктивність господарства, тому, що вони мають меншу потужність і споживають більше палива, що збільшує витрати і знижує ефективність виробництва. Також старе обладнання потребує більш частого обслуговування та ремонту, що призводить до додаткових витрат на запчастини та робочу силу. Оновлення та модернізація матеріально-технічної бази є важливою складовою для забезпечення сталого розвитку фермерських господарств і збереження їхньої конкурентоспроможності.

Через повномасштабне вторгнення фермерське господарство стикається з низкою перешкод, такими як: руйнування інфраструктури та сільськогосподарських угідь; зменшення доступності робочої сили (через внутрішню та зовнішню міграцію громадян); логістичні проблеми; зростання цін на ресурси (ціни на пальне, добрива, запчастини та інші необхідні для ведення господарства ресурси); нестача каналів збуту (більшість фермерських господарств не мають доступу до великих торгових мереж, через це вони продають свою продукцію на місцевих ринках або через посередників, що значно знижує їх прибуток).

Нами зазначено, що основними напрямками для удосконалення економічної діяльності фермерських господарств в реаліях сьогодення зі сторони держави є: доступність у кредитуванні; покращення сільської інфраструктури; підвищення рівня в управлінні (проходження курсів з менеджменту та маркетингу); створення сприятливих макроекономічних умов (проводити економічну політику, спрямовану на стабілізацію економіки, зниження процентних ставок та інфляції). Це дозволить фермерським господарствам збільшити обсяги виробництва сільськогосподарської продукції, підвищити конкурентоспроможність на вітчизняному та міжнародному ринках, створити нові робочі місця та зробити значний внесок у розвиток української економіки.

На практиці управління сучасним фермерським господарством потребують комплексного та системного підходу для вирішення проблем. У зв'язку з соціальними, економічними та безпековими перепонами, важко прогнозувати подальший розвиток економічних процесів та їх наслідки, що в свою чергу ускладнює формування та виконання договірних відносин з постачальниками та/або посередниками.

На сьогодні, фермерські господарства мають значний потенціал для розвитку сільського господарства України. Отже, для того, щоб цей потенціал був реалізований, необхідно вирішити зазначені проблеми, з якими стикаються фермерські господарства.

Список використаних джерел:

1. «Роль малого та середнього бізнесу на етапі розвитку економіки в Україні» Ситник Н.С., Козак С.І. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/26_1_2018/18.pdf

2. Закон України «Про фермерське господарство» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/973-15>

3. Сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>

4. Стаття «Проблеми та перспективи розвитку фермерських господарств в Україні» URL: <https://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/7914-problemy-ta-perspektyvy-fermerstva-v-ukraini.html>

5. «Нове обличчя українського підприємництва. Як війна вплинула на малий та середній бізнес у різних регіонах України?» Дмитро Ливч. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/08/29/690937/>

6. Інтернет стаття. Дмитро Петровський. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/viyna-v-ukrajini-nazvano-novu-suma-zbitkiv-ukrajinskoji-infrastrukturi-12541719.html>

Annotation: *In today's conditions, farming faces a number of problems, such as lack of adequate credit, old infrastructure, insufficient state support, unstable economy. The solution to these problems can be the improvement of lending conditions, the creation of favorable macroeconomic conditions, and the improvement of infrastructure.*

Keywords: *management, economic activity, farming, potential.*

Науковий керівник: Лівандовська О. А.,

асистент кафедри

менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 631.171

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МОЛОДІ

Телешак Анастасія Валеріївна,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Застосування сучасних технологій у сільському господарстві є важливим аспектом розвитку аграрного сектору. Ця тема викликає все більший інтерес серед молоді, оскільки вона відкриває нові можливості для підвищення ефективності сільського господарства, зменшення впливу на навколишнє середовище та покращення умов праці для фермерів. У цій роботі будуть розглянуті основні виклики та можливості, які виникають при впровадженні сучасних технологій у сільському господарстві, а також будуть надані рекомендації щодо їх успішного застосування.*